

[Bjørn Elmquist]

Hvis man så dykker længere ned i materien, i sagen, får man imidlertid øjnene op for, at helt så enkelt forholder det sig ikke.

De kontrakter, som indgås, bliver jo indgået med åbne øjne. Det er muligt, at der i visse tilfælde er folk, der ikke er klar over, hvad det er, de har bundet sig til, men det er noget, man i øjeblikket er i færd med at få fortolket, få afgjort, ved den prøvesag, vil jeg tillade mig at kalde det, som verserer for højesteret. Spørgsmålet er, som justitsministeren var inde på i sit indlæg, om aftalelovens § 36 kan finde anvendelse. Det skal jeg på ingen måde prøve at gøre mig klog på her. Vi må respektere, at dette spørgsmål er forelagt for højesteret, som må komme med den endelige vurdering.

Der er også dem, der har påpeget, at mange af dem, som nu hører til kategorien små og mellemstore benzinforhandlere, formentlig aldrig ville have kunnet etablere sig, hvis ikke det var sket ved hjælp af investeringstilskud eller støtte gennem disse standardkontrakter, som var indgået med benzinselskaberne. Ellers skulle de have været ude på pengemarkedet for at låne til investeringerne. De havde måske så ikke fået den samme form for binding, i hvert fald ikke den samme form for kontrakt, men hvordan deres økonomiske forhold og forholdene til leverandørfirmerne i øvrigt ville være blevet, kan vi kun gisne om.

Jeg skal også opholde mig et øjeblik ved et af de andre aspekter, som har været meget fremme i den offentlige debat, nemlig brugen af fagedforbud. Jeg tror, at den brug, der har været gjort af fagedforbudsredskabet eller -instrumentet i retsplejeloven, er faldet mange af dem, man tillader sig at kalde almindelige mennesker, for brystet. Det kan skyldes, at der er mange, der i den almindelige dagligdag ikke kender til fagedforbuddets anvendelse, men det kan også skyldes, at der har været en forholdsvis robust, måske overdreven, anvendelse af fagedforbudsreglerne, og derfor vil vi meget gerne – som også justitsministeren nævnte det i sit indlæg – at man nærmere overvejer fagedforbuddets udformning. Vi mener ikke, det kan afskaffes, bestemt ikke, men der er måske nogle processuelle spørgsmål, der skal afklares i retsplejerådet, sådan som justitsministeren er inde på det.

Det korte af det lange af mine bemærkninger her er, at vi, som der også blev lagt op til i justitsministerens indlæg, mener, at vi ikke kan begive os ind i en så detaljeret lovgivning, som socialdemokratiet her har foreslået, på et så veldefineret og isoleret område som det, der er tale om her. Vi må helt henholde os til, at der i december blev nedsat et særligt professorudvalg, vil jeg tillade mig at kalde det, som skal se nærmere på monopollovgivningen, og at man inden årets udgang skal have konklusionerne fra dette udvalg. Vi afventer fra mit partis side gode råd fra dette udvalg, før vi begiver os ind i en konkret regulering eller revision på dette område.

Leif Hermann (SF):

En liberalistisk samfundsopfattelse er i grunden noget ejendommeligt noget, når man hører justitsministeren, det konservative folkepartis ordfører og hr. Bjørn Elmquist. Ideen om den fri konkurrence er jo det, der er det bærende element i et liberalistisk samfund.

Når vi så kommer i en situation, hvor vi godt er klar over, at den er gal med den frie konkurrence, at monopollovgivningen måske ikke fungerer særlig hensigtsmæssigt – der er oven i købet nedsat et udvalg – og vi godt er klar over, at der er problemer i forbindelse med anvendelse af fagedforbud i disse sager, som retsplejerådet nu skal til at kigge på, så bliver der protesteret fra de borgerliges side mod, at der skabes noget, der bare tilsigter at skabe bedre konkurrencevilkår inden for dette område. Det er lidt ejendommeligt, navnlig når vi, som hr. Bjørn Elmquist siger, står over for et overordentlig veldefineret område, at man så ikke kan lave en særlovgivning, som der klart er konstateret et behov for. Hvorfor skal det afvente en almindelig revision af monopollovgivningen, hvis det er det, der bliver resultatet af det, hr. Bjørn Elmquist kaldte professorudvalgets arbejde? Det kan såmænd godt trække ud. Inden udgangen af 1985 skal udvalget afgive betænkning, denne betænkning skal formentlig til høring ganske mange steder, og så kan vi være nået langt ind i 1987, før vi får reguleret forholdene på dette område. Derfor er det da også meget fornuftigt og meget velargumenteret, hvad socialdemokratiet har gjort med det forslag, vi her har på bordet.